

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปากกราน โทร. ๐๓๕๗๐๕๒๒๒ ต่อ ๑๘
ที่ อย ๗๙๙๐๑/๔๘๐ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการอบรมหลักสูตร “ถอดรหัสการตั้งงบประมาณรายรับรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามรูปแบบการจำแนกงบประมาณใหม่เพื่อป้องกันข้อผิดพลาด สำหรับผู้จัดทำงบประมาณ และ ผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงบทบาทและอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่นและสภาท้องถิ่นในการจัดทำและพิจารณางบประมาณ ตามระเบียบ กฎหมายและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง”

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากกราน

ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลปากกราน ที่ ๓๔๕/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕ เรื่อง ให้นางสาวสุนทรี ศิริสวัสดิ์ ตำแหน่งรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เดินทางไปราชการเพื่อเข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตร “ถอดรหัสการตั้งงบประมาณรายรับรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามรูปแบบการจำแนกงบประมาณใหม่เพื่อป้องกันข้อผิดพลาด สำหรับผู้จัดทำงบประมาณและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงบทบาทและอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่นและสภาท้องถิ่นในการจัดทำและพิจารณางบประมาณ ตามระเบียบ กฎหมายและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง” ซึ่งมีกำหนดการระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ณ โรงแรมรอยัลริเวอร์ กรุงเทพมหานคร นั้น

บัดนี้การฝึกอบรมเสร็จสิ้นแล้ว ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้เดินทางกลับถึงสถานที่ราชการแล้ว เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับปัจจุบัน ข้อ ๑๐ “ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหรือผู้สังเกตการณ์ที่เข้ารับการฝึกอบรมหรือเข้าร่วมสังเกตการณ์ที่หน่วยงานอื่นของรัฐหรือหน่วยงานอื่นจัดการฝึกอบรม จัดทำรายงานผลการฝึกอบรมหรือเข้าร่วมสังเกตการณ์เสนอผู้มีอำนาจอนุมัติตามข้อ ๙ ภายในหกสิบวัน นับแต่วันเดินทางกลับถึงสถานที่ราชการ” จึงขอรายงานผลการฝึกอบรม รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสาวสุนทรี ศิริสวัสดิ์)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปากกราน

ความเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปากกราน

ทราบ

ลงชื่อ

(นางสาวโชติรส คงสมโอษฐ์)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปากกราน

ความเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

ทราบ

ลงชื่อ

(นายพงษ์ธร เขมภาคิน)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากกราน

๑๘ พ.ค. ๒๕๖๕

รายงานผลการฝึกอบรม

ชื่อหลักสูตร

หลักสูตร “ถอดรหัสการตั้งงบประมาณรายรับรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามรูปแบบการจำแนกงบประมาณใหม่เพื่อป้องกันข้อผิดพลาด สำหรับผู้จัดทำงบประมาณและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงบทบาทและอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่นและสภาท้องถิ่นในการจัดทำและพิจารณางบประมาณ ตามระเบียบ กฎหมาย และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง”

หน่วยงานผู้จัด

สำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยบูรพา

ระยะเวลาในการฝึกอบรม

วันที่ ๑๔ - ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๕ ณ โรงแรมรอยัลริเวอร์ กรุงเทพมหานคร

สรุปเนื้อหาสาระ

หัวข้อ “ถอดรหัสแนวทางการปฏิบัติและขั้นตอนการจัดทำงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ ตามรูปแบบการจำแนกงบประมาณใหม่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

ความหมายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง แผนงานสำหรับประมาณการด้านรายรับและรายจ่ายแสดงในรูปตัวเลข จำนวนเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยกำหนดระยะเวลาเป็นปีงบประมาณ คือ ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ของปีหนึ่งถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ของปีถัดไปและให้ใช้ปี พ.ศ. ที่ถัดไปนั้นเป็นชื่อสำหรับปีงบประมาณนั้น

การจัดทำงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฝ่ายบริหารต้องนำเสนอขอความเห็นชอบจากฝ่ายสภาท้องถิ่น ตามหลักรัฐศาสตร์และการบริหารราชการแผ่นดินว่าด้วยการคานอำนาจ นอกจากนี้ต้องมีการติดตามประเมินผลเพราะถือว่าเป็น “เงินสาธารณะ” (Public Money) ป้องกันการรั่วไหล ให้การใช้จ่ายมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย รายสาขา หรือรายกลุ่มคน เช่น จัดสรรงบช่วยเหลือคนยากจน เป็นต้น

วัตถุประสงค์และหน้าที่หลักของการจัดทำงบประมาณ

๑) การวางแผนเพื่อจะช่วยให้การทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถชำระหนี้ได้ และทำให้เกิดความเชื่อมั่นว่ารายจ่ายอยู่ภายใต้กรอบของเงินสำรองที่มีอยู่อันประกอบด้วย รายได้ที่เคยคาดว่าจะได้รับและเงินกู้ที่เคยคาดว่าจะได้

๒) งบประมาณสร้างลำดับความสำคัญในการทำงานของเจ้าหน้าที่

๓) งบประมาณช่วยจัดสรรและกระจายทรัพยากรระหว่างกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกำหนดระดับและทิศทางของการทำงานในปีงบประมาณนั้น

๔) สามารถกำหนดระดับของภาษีและค่าธรรมเนียมที่จะถูกจัดเก็บโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีงบประมาณต่อไป

ปฏิทินการจัดทำงบประมาณรายจ่าย ของ อบท.

กระบวนการจัดทำงบประมาณ

กระบวนการจัดทำงบประมาณประกอบด้วย ๓ ขั้นตอนหลัก ได้แก่

๑) การจัดเตรียมงบประมาณ (Budget preparation)

เป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งฝ่ายการเมือง และฝ่ายราชการประจำ โดยเจ้าหน้าที่งบประมาณ ซึ่งได้แก่ ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรืออาจจะมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับงบประมาณ เช่น ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และงบประมาณ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดเตรียมงบประมาณ โดยเริ่มจาก

(๑) การศึกษาปฏิทินงบประมาณที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด เพื่อแจ้งให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบว่ากระบวนการในแต่ละขั้นตอนควรจะดำเนินการเมื่อใด แล้วเสร็จเมื่อใด จากนั้น

(๒) ทบทวนแผนและกำหนดนโยบายการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๓) จัดเตรียมข้อมูลประมาณการรายรับ

(๔) จัดระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นปัญหาและความต้องการในท้องถิ่น จากทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง

(๕) ตรวจสอบภาระผูกพันที่องค์กรปกครองท้องถิ่นมีอยู่ เช่น เงินกู้ เงินทุนการศึกษา ภาระผูกพันตามกฎหมาย

(๖) เสนอโครงร่างเบื้องต้นเพื่อให้เจ้าหน้าที่งบประมาณ ทำการพิจารณาตรวจสอบ วิเคราะห์ และแก้ไขงบประมาณในขั้นต้นแล้วเสนอต่อคณะผู้บริหาร

(๗) เสนอร่างข้อบัญญัติงบประมาณ เมื่อคณะผู้บริหารจะพิจารณาให้ตั้งเงินงบประมาณยอดใดเป็นงบประมาณประจำปีแล้ว ให้เจ้าหน้าที่งบประมาณรวบรวมและจัดทำเป็นร่างงบประมาณรายจ่ายเสนอต่อคณะผู้บริหารท้องถิ่นอีกครั้งหนึ่ง หากผู้บริหารเห็นชอบจะนำร่างเสนอต่อที่ประชุมสภาท้องถิ่น ภายในวันที่ ๑๕ สิงหาคม

๒) การอนุมัติงบประมาณ (Budget adoption)

ผู้บริหารท้องถิ่นนำเสนอร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีเสนอต่อสภาท้องถิ่นภายในวันที่ ๑๕ สิงหาคม จากนั้นสภาท้องถิ่นจะพิจารณาร่างข้อบัญญัติฯ โดยการพิจารณาจะพิจารณา ๓ วาระ คือ รับหลักการ แปรญัตติ เห็นชอบ และเมื่อสภาท้องถิ่นพิจารณาเห็นชอบร่างข้อบัญญัติแล้ว ให้ประธานสภาท้องถิ่นนำเสนอร่างที่ผ่านความเห็นชอบให้ผู้มีอำนาจในการอนุมัติ อนุมัติร่างงบประมาณ

รายจ่ายและประกาศเป็นข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี มีผลใช้บังคับต่อไป

๓) การบริหารงบประมาณ (Budget execution)

จะทำให้ทราบว่างบประมาณที่อนุมัติไปแล้วถูกนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแก้ไขปัญหาประชาชนได้หรือไม่ รวมทั้งมีการติดตามดูแลการใช้จ่ายงบประมาณว่ามีความถูกต้องมากน้อยเพียงใด เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานหรือไม่ สามารถดำเนินการได้หลายวิธี เช่น ผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่งบประมาณรับผิดชอบร่วมกันในการควบคุมงบประมาณรายจ่าย โดยใช้การรายงานหรือการควบคุมอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ การควบคุมโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน การควบคุมผ่านการมีส่วนร่วมของประชาชนหรือประชาคมหรือการประเมินผลความคุ้มค่าและความสอดคล้องของงบประมาณกับความต้องการของประชาชน ผ่านวิธีการวิจัยประเมินผล

นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

งบประมาณ หมายความว่า แผนงาน หรืองานสำหรับประมาณการด้านรายรับและรายจ่าย แสดงในรูปตัวเลข จำนวนเงิน การตั้งงบประมาณ คือการแสดงแผนดำเนินงานออกเป็นตัวเลขจำนวนเงิน

แผนงาน หมายความว่า การกิจแต่ละด้านที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ

งาน หมายความว่า กิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานที่กำหนดไว้ในแต่ละแผนงาน ปัจจุบัน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้กำหนดวิธีงบประมาณท้องถิ่นแบ่งเป็น ๔ ด้าน ๑๒ แผนงาน ๔๑ งาน ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๑๐๙๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นหนังสือสั่งการหลักในการกำหนดรูปแบบการจัดทำงบประมาณ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล

สภาท้องถิ่น หมายความว่า สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สภาเทศบาล สภาองค์การบริหารส่วนตำบล

งบประมาณรายจ่าย หมายความว่า งบประมาณที่สภาท้องถิ่นให้ความเห็นชอบและผู้นิเทศราชการจังหวัดหรือนายอำเภอให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติ แล้วแต่กรณีตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ ทั้งนี้ รวมทั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมและการโอนการแก้ไขเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายงบประมาณด้วย

เทคนิคในการเขียนข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายต้องระบุว่าได้รับความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่น และเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรืออนุมัติจากนายอำเภอ แล้วแต่ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือ เทศบาล การพิจารณาเห็นชอบงบประมาณจะเป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด แต่ถ้าเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล จะเป็นอำนาจอนุมัติของนายอำเภอ (ม.๘๗ วรรค ๓) ที่จะมีปัญหาส่วนใหญ่ คือ เทศบาลตำบล ผู้ที่เห็นชอบเทศบัญญัติคือนายอำเภอ แต่เป็นการให้ความเห็นชอบโดยการที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้ว่าราชการจังหวัด ดังนั้น ในเทศบัญญัติ ต้องระบุว่า นายอำเภอ (ระบุชื่ออำเภอ) ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการจังหวัด (ระบุชื่อจังหวัด)

เงินนอกงบประมาณ หมายความว่า เงินทั้งปวงที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากเงินที่ปรากฏตามงบประมาณรายจ่าย

ปีงบประมาณ หมายความว่า ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ของปีหนึ่งถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ของปีถัดไปและให้ใช้ปี พ.ศ. ที่ถัดไปนั้นเป็นชื่อสำหรับปีงบประมาณนั้น

หนี้ หมายความว่า ข้อผูกพันที่ต้องจ่าย หรืออาจจะต้องจ่ายเป็นเงิน สิ่งของหรือบริการ ไม่ว่าจะเป็นข้อผูกพันอันเกิดจากการกู้ยืม การค้าประกัน การซื้อ หรือการจ้างโดยวิธีใช้เครดิต หรือจากการอื่นใด

หน่วยงาน หมายความว่า สำนัก กอง หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ

ผู้บริหารท้องถิ่น หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

เจ้าหน้าที่งบประมาณ หมายความว่า ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปลัดเทศบาล และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำงบประมาณ

ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจะมีผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ในการจัดทำไม่ว่าจะเป็นผู้จัดทำร่างงบประมาณ ผู้พิจารณา ผู้อนุมัติ โดยมีผู้ที่เกี่ยวข้องและมีหน้าที่ ดังนี้

หัวหน้าหน่วยงาน หมายถึง หัวหน้าสำนักปลัด ผู้อำนวยการกองต่าง ๆ ตามโครงสร้างของหน่วยงาน มีหน้าที่เสนอประมาณการรายรับและรายจ่ายตามแบบและหลักเกณฑ์พร้อมรายละเอียดที่กำหนดตามระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งหรือหนังสือสั่งการกระทรวงมหาดไทย (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณฯ ข้อ ๘)

หัวหน้าหน่วยงานคลัง หมายถึง หัวหน้าส่วนการคลัง ผู้อำนวยการกองคลัง ผู้อำนวยการสำนักคลัง นอกจากจะทำหน้าที่เช่นเดียวกับหัวหน้าหน่วยงานอื่น คือ มีหน้าที่เสนอประมาณการรายรับและรายจ่ายตามแบบและหลักเกณฑ์พร้อมรายละเอียดที่กำหนดตามระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งหรือหนังสือสั่งการ

กระทรวงมหาดไทยแล้ว หัวหน้าหน่วยงานคลังยังมีหน้าที่รวบรวมรายงานการเงิน และสถิติต่าง ๆ ของทุกหน่วยงาน เพื่อใช้ประกอบการคำนวณขอตั้งงบประมาณเสนอต่อเจ้าหน้าที่งบประมาณ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณฯ ข้อ ๒๒ และทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่งบประมาณ รับผิดชอบร่วมกันในการควบคุมงบประมาณรายจ่ายและเงินนอกงบประมาณ และมีอำนาจหน้าที่

๑. ควบคุมการรับและการเบิกจ่ายเงิน

๒. ควบคุมบัญชี รายงาน และเอกสารอื่น เกี่ยวกับการรับจ่ายเงิน และหนี้

๓. ตรวจสอบเอกสารการรับจ่ายเงิน การขอเบิกเงิน และการก่อหนี้ผูกพัน ตามระเบียบ

กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณฯ ข้อ ๓๓

เจ้าหน้าที่จัดทำเอกสาร หมายถึง บุคคลที่ได้รับมอบหมายให้จัดทำเอกสารงบประมาณ เช่น นักวิเคราะห์นโยบายและแผน นักวิชาการตรวจสอบภายใน นิติกรหรือบุคคลใด ๆ ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดทำเอกสารงบประมาณ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณฯ ข้อ ๘

เจ้าหน้าที่งบประมาณ หมายถึง ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปลัดเทศบาล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเท่านั้น มีหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณฯ ข้อ ๘ คือ มีหน้าที่จัดทำงบประมาณกับปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดไว้ในระเบียบและมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. เรียกให้หน่วยงานต่าง ๆ เสนอประมาณการรายรับ และรายจ่ายตามแบบและหลักเกณฑ์ พร้อมรายละเอียดที่กำหนดตามระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งหรือหนังสือสั่งการกระทรวงมหาดไทย

๒. วิเคราะห์งบประมาณและการจ่ายเงินของหน่วยงานต่าง ๆ

๓. สั่งการ ควบคุม กำกับ ดูแล เจ้าหน้าที่จัดทำเอกสารงบประมาณ และรวบรวมเป็น ร่างงบประมาณรายจ่าย นอกจากนี้แล้วยังมีอำนาจหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณฯ ข้อ ๒๓ ทำการตรวจสอบ วิเคราะห์ และแก้ไขงบประมาณในขั้นต้น แล้วให้เสนอต่อผู้บริหารท้องถิ่น

อำนาจหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณฯ ข้อ ๓๓ รับผิดชอบร่วมกับผู้บริหารท้องถิ่น ในการควบคุมงบประมาณรายจ่ายและเงินนอกงบประมาณ และมีอำนาจหน้าที่

๑. ควบคุมการรับและการเบิกจ่ายเงิน

๒. ควบคุมบัญชี รายงาน และเอกสารอื่นเกี่ยวกับการรับจ่ายเงิน และหนี้

๓. ตรวจสอบเอกสารการรับจ่ายเงิน การขอเบิกเงิน และการก่อหนี้ผูกพัน

ผู้บริหารท้องถิ่น หมายถึง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่เกี่ยวกับงบประมาณดังนี้

○ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณฯ ข้อ ๒๓ พิจารณานุมัติให้ตั้งเงินงบประมาณเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปี แล้วเสนอต่อสภาท้องถิ่นภายในวันที่ ๑๕ สิงหาคม

○ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณฯ ข้อ ๓๓ รับผิดชอบร่วมกับเจ้าหน้าที่งบประมาณในการควบคุมงบประมาณรายจ่ายและเงินนอกงบประมาณ และมีอำนาจหน้าที่

๑. ควบคุมการรับและการเบิกจ่ายเงิน

๒. ควบคุมบัญชี รายงาน และเอกสารอื่นเกี่ยวกับการรับจ่ายเงิน และหนี้

๓. ตรวจสอบเอกสารการรับจ่ายเงิน การขอเบิกเงิน และการก่อหนี้ผูกพัน

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณฯ ข้อ ๒๖ การโอนงบประมาณรายจ่าย และการแก้ไขเปลี่ยนแปลงค่าชี้แจงงบประมาณรายจ่าย ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณฯ ข้อ ๒๘

สภาท้องถิ่น หมายถึง สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สภาเทศบาล และสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ตามกฎหมายจัดตั้ง และมีอำนาจหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณฯ ข้อ ๒๗ การโอนงบประมาณรายจ่ายในงบลงทุน และการแก้ไขเปลี่ยนแปลงค่าชี้แจงงบประมาณรายจ่ายในงบลงทุน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณฯ ข้อ ๒๙

ผู้ว่าราชการจังหวัด/นายอำเภอ มีหน้าที่อนุมัติ/เห็นชอบงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งตามระเบียบ อำนาจในการเห็นชอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาล จะเป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล จะเป็นอำนาจอนุมัติของนายอำเภอ

แนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี

กระบวนการจัดทำงบประมาณรายจ่าย จะเริ่มตั้งแต่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนาเป็นแนวทางในการจัดทำงบประมาณ โดย

- เจ้าหน้าที่งบประมาณ แจ้งให้หัวหน้าหน่วยงานจัดทำประมาณการรายรับ ประมาณการรายจ่าย
- ให้หัวหน้าหน่วยงานคลัง รวบรวมรายงานการเงินและสถิติต่าง ๆ เช่น รายงานรับจริงจ่ายจริง ให้เจ้าหน้าที่งบประมาณ เพื่อใช้ประกอบในการคำนวณตั้งงบประมาณ (ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณฯ ข้อ ๒๒)
- เจ้าหน้าที่งบประมาณรวบรวมรายละเอียด พิจารณาตรวจสอบ วิเคราะห์ และแก้ไขงบประมาณในขั้นต้น แล้วเสนอผู้บริหารท้องถิ่น (ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณฯ ข้อ ๒๓)
- ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติ ให้ตั้งงบประมาณ และเสนอต่อสภาท้องถิ่นภายในวันที่ ๑๕ สิงหาคม

- สภาท้องถิ่นพิจารณาให้ความเห็นชอบเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติตามลักษณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ประธานสภาท้องถิ่น ส่งร่างเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายที่สภาท้องถิ่นให้ความเห็นชอบแล้วให้ผู้มีอำนาจลงนาม/เห็นชอบงบประมาณตามลักษณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้เทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ

การจัดทำงบประมาณด้วยระบบ e-LAAS

ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีในรูปแบบ e-LAAS การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้จัดทำในรูปแบบ e-LAAS ดังนี้

๑. การร่างเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังนี้

๑) ร่างประมาณการรายรับ ให้บันทึกประมาณการรายรับซึ่งประกอบด้วยรายได้จัดเก็บเอง ได้แก่ หมวดภาษีอากร หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต หมวดรายได้จากทรัพย์สิน หมวดรายได้จากสาธารณูปโภคและกิจกรรมพาณิชย์ หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด และหมวดรายได้จากทุน รายได้ที่รัฐบาลเก็บแล้วจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เมนู ระบบงบประมาณ>ร่างเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ>ร่างประมาณการรายรับ

๒) ร่างประมาณการรายจ่าย ให้บันทึกประมาณการรายจ่าย ซึ่งประกอบด้วย งบกลาง งบบุคลากร งบดำเนินงาน งบลงทุน งบเงินอุดหนุน และงบรายจ่ายอื่น ที่เมนู ระบบงบประมาณ>ร่างเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ>ร่างประมาณการรายจ่าย

๓) ร่างประมาณการงบเฉพาะกิจการ ให้บันทึกประมาณการของงบเฉพาะกิจการ ซึ่งสามารถร่างประมาณการรายรับ และร่างประมาณการรายจ่าย ที่เมนู ระบบงบประมาณ>ร่างประมาณการงบเฉพาะกิจการ

๔) จัดทำคำแถลง เพื่อบันทึกข้อมูลสถานะการคลัง หลักการและแนวนโยบายการดำเนินงาน ในปีงบประมาณนั้น ที่เมนู ระบบงบประมาณ>จัดทำคำแถลง

๕) บันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกหลักการและเหตุผลในการเสนอร่างเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ เพื่อนำเสนอต่อสภาท้องถิ่น ที่เมนู ระบบงบประมาณ>บันทึกหลักการและเหตุผล

๒. พิมพ์เทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ

เมื่อร่างเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ เรียบร้อยแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถพิมพ์เทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติจากระบบ เพื่อนำเข้าสู่สภาท้องถิ่นและเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด/นายอำเภอ ที่เมนู ระบบงบประมาณ>รายงาน>พิมพ์เทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ

การพิจารณางบประมาณรายจ่าย

สภาท้องถิ่น ไม่สามารถพิจารณาเห็นชอบ 3 วาระรวดเดียวได้
(ภายใน 31 สิงหาคม)

๓. นำเข้าสภาท้องถิ่นและเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด/นายอำเภอ เห็นชอบ/อนุมัติ เทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ

การอนุมัติงบประมาณรายจ่าย

ฝ่ายนิติฯ ชุด 0808.2/ว 3642 ต.ว 30 มิ.ย. 63

๔. อนุมัติเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ

เมื่อเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติผ่านการพิจารณาของสภาท้องถิ่น และได้รับอนุมัติจาก ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอ และมีการประกาศใช้แล้ว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอนุมัติเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติในระบบ ที่เมนู ระบบงบประมาณ>อนุมัติเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ โดยระบบจะนำข้อมูลไปบันทึกในทะเบียนเงินรายรับและทะเบียนรายจ่าย เพื่อรับเงิน - เบิกจ่ายเงินในระบบได้

ระยะเวลาในการเสนอร่างงบประมาณ

ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่นภายในวันที่ ๑๕ สิงหาคม ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นกระบวนการเร่งรัดการจัดทำงบประมาณ

ในกรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สามารถนำร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีเสนอต่อสภาท้องถิ่นได้ทันภายในวันที่ ๑๕ สิงหาคม ให้ผู้บริหารท้องถิ่นรายงานให้สภาท้องถิ่นทราบ โดยอาจกำหนดระยะเวลาที่คาดว่าจะเสนอร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้สภาท้องถิ่น เพื่อให้ความเห็นชอบด้วยก็ได้ แล้วให้ผู้บริหารท้องถิ่นรายงานให้ผู้กำกับดูแลทราบด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้ร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีสามารถใช้บังคับได้ทันในวันเริ่มต้นปีงบประมาณ

กรณีที่ไม่สามารถเสนอร่างต่อสภาท้องถิ่นได้ทันภายในกำหนดเวลา ผู้กำกับดูแล (นายอำเภอ/ผู้ว่าราชการจังหวัด) จะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง เพื่อหาสาเหตุและผู้รับผิดชอบ

การจำแนกหมวดและประเภทรายจ่ายสำหรับงบประมาณรายจ่ายประจำปี

รายจ่ายงบกลาง หมายถึง รายจ่ายที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการผูกพันต้องจ่ายและเป็นรายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจัดสรรให้หน่วยงานต่าง ๆ เบิกจ่าย กรณีที่ไม่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการกระทรวงมหาดไทยกำหนดเป็นการเฉพาะ ให้สำนักปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณามอบให้หน่วยงานตามที่สมควรเป็นหน่วยงานผู้เบิกจ่ายงบกลาง ได้แก่ รายจ่ายดังต่อไปนี้

- (๑) ค่าชำระหนี้เงินต้น
- (๒) ค่าชำระดอกเบี้ย
- (๓) เงินสมทบกองทุนประกันสังคม
- (๔) เงินสมทบกองทุนทดแทน

- (๕) เงินสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายกิจการประปา
- (๖) เงินสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายกิจการสถานนันทนาการ
- (๗) เงินสนับสนุนสถานี่ขนส่ง/กิจการท่าเรือ
- (๘) เงินสนับสนุนโรงพยาบาลและหน่วยบริการสาธารณสุขของ อปท.
- (๙) เงินสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายกิจการโครงการอื่นๆ
- (๑๐) เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
- (๑๑) เบี้ยยังชีพคนพิการ
- (๑๒) เบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์
- (๑๓) สำรองจ่าย
- (๑๔) รายจ่ายตามข้อผูกพัน
- (๑๕) เงินช่วยเหลือพิเศษ

รายจ่ายตามข้อผูกพัน

- (๑) เงินสมทบกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สปสช.)
- (๒) ค่าบำรุงสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๓) เงินเพื่อการสงเคราะห์ผู้ป่วยที่ยากไร้
- (๔) เงินสมทบกองทุนสวัสดิการชุมชน
- (๕) ค่าใช้จ่ายในการจัดการจราจร
- (๖) เงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ก.บ.ท.)
- (๗) เงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญ (ช.ค.บ.)
- (๘) เงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญข้าราชการถ่ายโอน (ช.ค.บ.)
- (๙) เงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญพนักงานครู (ช.ค.บ.)
- (๑๐) เงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการถ่ายโอน
- (๑๑) เงินบำเหน็จบำนาญพนักงานครู
- (๑๒) เงินบำเหน็จลูกจ้างประจำ
- (๑๓) เงินช่วยเหลือพิเศษผู้รับบำนาญ
- (๑๔) เงินช่วยเหลือพิเศษผู้รับบำนาญข้าราชการถ่ายโอน
- (๑๕) เงินช่วยเหลือพิเศษผู้รับบำนาญพนักงานครู
- (๑๖) เงินช่วยเหลือพิเศษผู้รับบำนาญลูกจ้างประจำถ่ายโอน
- (๑๗) เงินค่ารักษาพยาบาลผู้รับบำนาญ
- (๑๘) เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพลูกจ้างประจำ (กสจ.)
- (๑๙) ค่าจัดการพลังงาน
- (๒๐) ค่าบริหารระบบบำบัดน้ำเสีย
- (๒๑) ค่าภาษีที่ต้องชำระตามกฎหมายกำหนด
- (๒๒) เงินเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด

รายจ่ายตามแผนงาน หมายถึง รายจ่ายซึ่งกำหนดรายละเอียดหมวดรายจ่ายไว้ในงานหรือโครงการตามแผนงานสำหรับหน่วยงานใดโดยเฉพาะ ได้แก่ รายจ่ายดังต่อไปนี้

งบบุคลากร ประกอบด้วย เงินเดือน (ฝ่ายการเมือง) และเงินเดือนข้าราชการ/พนักงานส่วนท้องถิ่น เงินเพิ่มต่าง ๆ ของข้าราชการ/พนักงานส่วนท้องถิ่น เงินประจำตำแหน่ง ค่าจ้างลูกจ้างประจำ

เงินเพิ่มต่าง ๆ ของลูกจ้างประจำ ค่าตอบแทนพนักงานจ้าง เงินเพิ่มต่าง ๆ ของพนักงานจ้าง

งบดำเนินงาน หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการบริหารงานประจำ ได้แก่ รายจ่ายที่จ่ายในลักษณะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค รวมถึงรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายในลักษณะรายจ่ายดังกล่าว ประกอบด้วย

- **ค่าตอบแทน** หมายถึง เงินที่จ่ายตอบแทนให้แก่ผู้ที่ปฏิบัติงานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่

๑. ค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติราชการอันเป็นประโยชน์แก่ อปท. ได้แก่
 ๑. เงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ
 ๒. ค่าตอบแทนคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในการจัดซื้อจัดจ้าง
 ๓. ค่าป่วยการ อปพร.
 ๔. ค่าป่วยการอาสาสมัครรับบาลท้องถิ่น
 ๕. ค่าตอบแทนคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย
 ๖. ค่าใช้จ่ายในการคัดเลือกพนักงานและลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 ๗. ค่าตอบแทนคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด
 ๘. ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ในการเลือกตั้ง
 ๒. ค่าเบี้ยประชุม ได้แก่
 ๑. ค่าเบี้ยประชุม กรรมการสภาเทศบาล
 ๒. ค่าเบี้ยประชุมกรรมการองค์การบริหารส่วนจังหวัด
 ๓. ค่าเช่าบ้าน
 ๔. ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ
- ฯลฯ

- **ค่าใช้สอย** หมายถึง รายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งบริการ (ยกเว้นบริการสาธารณูปโภคสื่อสารและโทรคมนาคม) รายจ่ายที่เกี่ยวกับการรับรองและพิธีการ รายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่น ๆ และค่าบำรุงรักษาและซ่อมแซม

๑. รายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งบริการ ได้แก่ ค่าจ้างเหมาบริการบุคคลภายนอก เช่น ค่าจ้างที่ปรึกษา ค่าจ้างออกแบบ, ค่ารับรองแบบ, ค่าจ้างทำระบบแผนที่ภาษี, ค่าจ้างทนายความ ค่าจ้างผู้เชี่ยวชาญบัญชี, ค่าจ้างปรับปรุงโดเมน website, ค่าตรวจวินิจฉัยโรค ค่าทำหมันสัตว์ เป็นต้น

๒. รายจ่ายที่เกี่ยวกับการรับรองและพิธีการ ได้แก่ รายจ่ายในการประชุมราชการ เป็นต้น

๓. รายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่น ๆ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและสัมมนา ค่าลงทะเบียน ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการฯ ค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือประชาชนฯ ค่าชดเชยกองทุนเศรษฐกิจชุมชน ฯลฯ

๔. ค่าบำรุงรักษาและซ่อมแซม (รายจ่ายเพื่อซ่อมแซมบำรุงรักษาเพื่อให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ)

หมายเหตุ

๑. ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาทรัพย์สิน เพื่อให้สามารถใช้งานได้ตามปกติกรณีเป็นการจ้างเหมาซึ่งมีทั้งค่าสิ่งของและค่าแรงงาน ให้เบิกจ่ายในลักษณะค่าใช้สอย

๒. ในกรณีที่หน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการบำรุงรักษาหรือซ่อมแซมทรัพย์สินต่าง ๆ เองให้ปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ค่าจ้างเหมาแรงงานของบุคคลภายนอก ให้เบิกจ่ายเป็นค่าจ้างเหมาบริการในค่าใช้จ่าย

(๒) ค่าสิ่งของที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซื้อมาใช้ในการบำรุงรักษาหรือซ่อมแซมทรัพย์สินให้เบิกจ่ายในค่าวัสดุ

(๓) ค่าจ้างแรงงานบุคคลที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจ้างเป็นการชั่วคราว ในลักษณะมิใช่จ้างเหมาแรงงานให้เบิกจ่ายในรายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งบริการ

๓. ค่าจ้างเหมาบริการ เป็นการจ้างให้ผู้รับจ้างทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งมีใช่เป็นการประกอบ ดัดแปลง ต่อเติมครุภัณฑ์หรือ สิ่งก่อสร้างอย่างใด และอยู่ในความรับผิดชอบของผู้รับจ้าง เช่น ค่าจ้างเหมาสูบน้ำ ค่าบริการกำจัดปลวก ค่าจ้างผู้แสดงแบบ ค่าซ่อมแซมทรัพย์สิน ค่าตรวจวินิจฉัยโรค ค่าทำหมัน เป็นต้น

๔. รายจ่ายอื่นใดในลักษณะรายจ่ายดังกล่าว ตามที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการกระทรวงมหาดไทยกำหนด

- ค่าวัสดุ หมายถึง รายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งของที่มีลักษณะโดยสภาพไม่คงทนถาวร หรือตามปกติอายุการใช้งานไม่ยืนนาน สิ้นเปลือง หดไป หรือเปลี่ยนสภาพไปในระยะเวลาอันสั้น รวมถึงรายจ่าย ดังต่อไปนี้

๑. รายจ่ายเพื่อประกอบขึ้นใหม่ ดัดแปลง ต่อเติม หรือปรับปรุงวัสดุ

๒. รายจ่ายเพื่อจัดหาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีราคาต่อหน่วยหรือต่อชุดไม่เกิน ๒ หมื่นบาท

๓. รายจ่ายเพื่อจัดหาสิ่งของที่ใช้ในการซ่อมแซมบำรุงรักษาทรัพย์สินให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ

๔. รายจ่ายที่ต้องชำระพร้อมกับค่าวัสดุ เช่น ค่าขนส่ง ค่าภาษี ค่าประกันภัย ค่าติดตั้ง เป็นต้น

- ค่าสาธารณูปโภค หมายถึง รายจ่ายค่าบริการสาธารณูปโภค สื่อสารและโทรคมนาคม รวมถึงค่าใช้จ่ายที่ต้องชำระพร้อมกัน เช่น ค่าบริการ ค่าภาษี เป็นต้น ตามรายการดังนี้ ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ค่าบริการโทรศัพท์ ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม ค่าบริการไปรษณีย์ ค่าเช่าพื้นที่เว็บไซต์ฯ

งบลงทุน หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการลงทุน ได้แก่ รายจ่ายที่จ่ายในลักษณะค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง รวมถึงรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายจากงบรายจ่ายอื่นใดในลักษณะรายจ่ายดังกล่าว

- ค่าครุภัณฑ์ หมายถึง รายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งของที่มีลักษณะโดยสภาพคงทนถาวร หรือตามปกติอายุการใช้งานยืนนาน ไม่สิ้นเปลือง หดไป หรือเปลี่ยนสภาพไปในระยะเวลาอันสั้น เมื่อชำรุดเสียหายแล้วสามารถซ่อมแซมให้ใช้งานได้ดังเดิมรวมถึงรายจ่าย ดังต่อไปนี้

๑. รายจ่ายเพื่อประกอบ ดัดแปลง ต่อเติม หรือปรับปรุงครุภัณฑ์

๒. รายจ่ายเพื่อจัดหาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีราคาต่อหน่วยหรือต่อชุด เกินกว่า ๒ หมื่นบาท

๓. รายจ่ายเพื่อซ่อมแซมบำรุงรักษาโครงสร้างครุภัณฑ์ขนาดใหญ่ เช่น ยานพาหนะ เครื่องจักรกล เป็นต้น ซึ่งไม่รวมถึงค่าซ่อมบำรุงปกติหรือค่าซ่อมกลาง

๔. รายการที่ต้องชำระพร้อมกับค่าครุภัณฑ์ เช่น ค่าขนส่ง ค่าภาษี ค่าประกันภัย ค่าติดตั้ง เป็นต้น

๕. การตั้งงบประมาณรายการค่าครุภัณฑ์ให้อยู่ในวงเงินที่กำหนดในบัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์หน่วยงานของรัฐ หากไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากเป็นครุภัณฑ์ที่ไม่มีกำหนดไว้ในบัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์หรือเป็นครุภัณฑ์ที่มีกำหนดไว้ในบัญชีราคามาตรฐาน แต่ไม่สามารถตั้งงบประมาณตามวงเงินที่กำหนดไว้ในบัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์ หรือต้องการคุณสมบัตินอกเหนือบัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์ให้ตั้งงบประมาณรายการค่าครุภัณฑ์ตามราคาในจังหวัดหรือท้องถิ่นนั้น ๆ หรือราคาที่เคยจัดหาย่างประหยัดโดยต้องชี้แจงเหตุผลให้ชัดเจนในคำชี้แจงประกอบงบประมาณ และเมื่องบประมาณอนุมัติแล้ว ก็ให้ดำเนินการจัดหาตามรายการที่ปรากฏในงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

๖. การจัดหาวัสดุกลาง ให้จัดหาโดยให้มีขนาดและหรือราคาตามที่กำหนดไว้ในบัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์ของสำนักงบประมาณ กรณีที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีความจำเป็นต้องจัดหาวัสดุกลาง ที่มีขนาดและราคานอกเหนือไปจากบัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์ของสำนักงบประมาณให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติตามหนังสือที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

๗. การจัดหารถประจำตำแหน่ง ให้จัดหาได้โดยให้มีขนาดเครื่องยนต์สูงสุดไม่เกิน ๒,๔๐๐ ซีซี ส่วนราคาและคุณลักษณะอื่น ๆ ให้เป็นไปตามบัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์ของสำนักงบประมาณ

ค่าครุภัณฑ์			
1.ครุภัณฑ์สำนักงาน	6.ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ	11.ครุภัณฑ์เครื่องดับเพลิง	16.ครุภัณฑ์อื่น
2.ครุภัณฑ์การศึกษา	7.ครุภัณฑ์โฆษณาฯ	12.ครุภัณฑ์กีฬา	17. ค่าบำรุงรักษาและปรับปรุงครุภัณฑ์ (รายการเพื่อซ่อมแซม บำรุงรักษาโครงสร้างของครุภัณฑ์ฯ)
3.ครุภัณฑ์ยานพาหนะฯ	8. ครุภัณฑ์การแพทย์ ฯ	13.ครุภัณฑ์สำรวจ	
4.ครุภัณฑ์การเกษตร	9.ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	14. ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	
5.ครุภัณฑ์ก่อสร้าง	10.ครุภัณฑ์โรงงาน	15.ครุภัณฑ์ขนาน	

- ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง หมายถึง รายการเพื่อให้ได้มาซึ่งที่ดินและหรือสิ่งก่อสร้าง รวมถึงสิ่งต่างๆ ที่ติดตรึงกับที่ดินและหรือสิ่งก่อสร้าง ดังต่อไปนี้

๑. รายการเพื่อจัดหาที่ดิน สิ่งก่อสร้าง

๒. รายการเพื่อปรับปรุงที่ดิน รวมถึงรายการเพื่อ ดัดแปลง ต่อเติม หรือปรับปรุงสิ่งก่อสร้าง ซึ่งทำให้ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

๓. รายการเพื่อติดตั้งระบบไฟฟ้าหรือระบบประปา รวมถึงอุปกรณ์ต่างๆ ซึ่งเป็นการติดตั้งครั้งแรกในอาคาร ทั้งที่เป็นการดำเนินการพร้อมกันหรือภายหลังการก่อสร้างอาคาร รวมถึงการติดตั้งครั้งแรกในสถานที่ราชการ

๔. รายการเกี่ยวเนื่องกับที่ดินและหรือสิ่งก่อสร้าง เช่น ค่าเวนคืนที่ดิน ค่าชดเชยกรรมสิทธิ์ที่ดิน ค่าชดเชยผลอาสิน เป็นต้น

- งบอุดหนุน หมายถึง เงินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งงบประมาณอุดหนุน ให้แก่หน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุนเพื่อให้ดำเนินการตามภารกิจที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายกำหนด

หัวข้อแนวทางการพิจารณางบประมาณรายจ่ายของสภาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้ระเบียบ กฎหมายและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์ประกอบหลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นทบวงการเมือง มีสถานะเป็นนิติบุคคล และเป็นหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล) ซึ่งมีองค์ประกอบหลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสภาท้องถิ่น โดยระบุไว้ในกฎหมายจัดตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท ดังนี้

๑) องค์การบริหารส่วนจังหวัด บัญญัติไว้ในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.๒๕๔๐ (แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๖๒ ซึ่งกำหนดไว้ว่า “ในจังหวัดหนึ่งให้มีองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด...”

๒) เทศบาล บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๔๙๖ (แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ.๒๕๖๒ ซึ่งกำหนดไว้ว่า “องค์การเทศบาล ประกอบด้วย สภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี...”

๓) องค์การบริหารส่วนตำบล บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ (แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๖๒ “องค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล...”

ดังนั้น สภาท้องถิ่น และ นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน จึงมีสถานะเท่าเทียมกัน และถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน โดยมีหน้าที่แตกต่างกันตามที่กฎหมายจัดตั้งบัญญัติบทบาทหน้าที่เอาไว้ หากขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งขององค์กรปกครองท้องถิ่นแห่งนั้นก็ไม่สามารถจัดบริหารสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ให้กับประชาชนในพื้นที่โดยสมบูรณ์ได้ บทบาทของสภาท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่นเป็นอย่างมาก และทัดเทียมกับนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้ซึ่งทำหน้าที่บริหารการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หลักพื้นฐานของการประชุมสภาท้องถิ่น

การประชุมสภาท้องถิ่นทุกประเภท ได้นำหลักการประชุมตามรูปแบบการประชุมของรัฐสภา มาใช้ดำเนินการ ด้วยเหตุนี้จึงต้องทำความเข้าใจหลักพื้นฐานของการประชุมที่มุ่งส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่น กล่าวคือ

๑) สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นผู้เข้าร่วมประชุมแต่ละคนมีสิทธิและพันธกรณีเท่าเทียมกันรวมถึงความเสมอภาคในการออกเสียง

๒) ผลการลงมติในที่ประชุม ยึดถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ ในการตัดสินใจ

๓) สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นผู้เข้าร่วมประชุมแต่ละคนมีสิทธิที่จะอภิปรายหรือข้อเสนอทั้งปวงได้ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

๔) สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นผู้เข้าร่วมประชุมมีสิทธิรับทราบในปัญหาหรือญัตติใดๆที่เสนอต่อที่ประชุมสภาท้องถิ่นและสามารถสอบถามหรืออภิปรายถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นได้

๕) เปิดโอกาสให้สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่นได้แสดงความคิดเห็นหรืออภิปรายได้อย่างเต็มที่ภายใต้ข้อกำหนดหรือหลักเกณฑ์ในกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น

๖) ประธานที่ทำหน้าที่ในที่ประชุม มีอำนาจวินิจฉัยข้อโต้แย้ง และสามารถออกเสียงชี้ขาด เว้นแต่กฎหมาย ระเบียบ บัญญัติหรือกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

การเสนอและพิจารณาร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

การเสนอร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

การเสนอร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย เสนอได้แต่โดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ พันคน หรือ จำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๒๐ ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นภายหลังจากที่สภาท้องถิ่นนั้นสิ้นอายุหรือถูกยุบครั้งแรกครั้งสุดท้ายแล้วแต่จำนวนใดจะน้อยกว่า โดยมีคำรับรองของผู้บริหารท้องถิ่น (นายก อบท.) ในการนี้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๖๓ ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเสนอร่างงบประมาณรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

(๑) ให้ผู้บริหารท้องถิ่น (นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี หรือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล) นำเสนอร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ต่อสภาท้องถิ่น ภายใน ๑๕ สิงหาคม (ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๖๓ ข้อ ๒๓)

(๒) ในกรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่น (นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี หรือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล) พิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่สามารถนำร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปี เสนอต่อสภาท้องถิ่นได้ทัน ภายในวันที่ ๑๕ สิงหาคม ให้ผู้บริหารท้องถิ่นรายงานให้สภาท้องถิ่นทราบ โดยอาจกำหนดระยะเวลาที่คาดว่าจะเสนอร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้สภาท้องถิ่น เพื่อให้ความเห็นชอบก็ได้ แล้วให้ผู้บริหารท้องถิ่นรายงานให้ผู้กำกับดูแลทราบด้วย (ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๖๓ ข้อ ๒๔)

(๓) สำหรับการเสนอร่างเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอญัตติเป็นหนังสือถึงประธานสภาท้องถิ่น ก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่า ๕ วัน การเสนอญัตติของผู้บริหารท้องถิ่น ไม่ต้องมีผู้รับรอง (ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๔ ข้อ ๓๘)

การพิจารณาร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

(๑) การพิจารณาร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณ จะพิจารณา ๓ วาระ โดยจะพิจารณารวดเดียวไม่ได้ ซึ่งเป็นข้อกำหนดไว้เป็นการเฉพาะในการพิจารณางบประมาณรายจ่ายของสภาท้องถิ่น โดยกำหนดไว้ใน ข้อ ๔๕ วรรคสาม ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๔

(๒) เมื่อได้อภิปรายพอสมควรแล้ว ถ้าสมาชิกสภาท้องถิ่นเสนอญัตติขอให้ปิดอภิปรายเพื่อให้ลงมติว่าจะรับหลักการร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ หรือไม่ หรือส่งให้คณะกรรมการสภาท้องถิ่น (คณะกรรมการพิจารณาหลักการร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณ กรณีที่สภาท้องถิ่นได้มีมติเลือกคณะกรรมการพิจารณาหลักการร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณพิจารณา) ต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนสมาชิกสภาท้องถิ่นที่อยู่ในที่ประชุม (ตามระเบียบฯ ข้อ ๖๒)

กรณีสภาท้องถิ่นมีมติรับหลักการร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณ

(๑) เมื่อสภาท้องถิ่นมีมติรับหลักการร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ให้สภาท้องถิ่นพิจารณาคัดเลือกคณะกรรมการแปรญัตติ จำนวน ๓-๗ คน (การเลือกคณะกรรมการ นำความในระเบียบฯ ข้อ ๑๒ มาใช้ดำเนินการโดยอนุโลม เช่นเดียวกับการเลือกทรงประธานสภาท้องถิ่นท้องถิ่นหรือประธานสภาท้องถิ่น)

(๒) เมื่อสภาท้องถิ่นมีมติรับหลักการร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ ฯ ให้ประธานสภาท้องถิ่นท้องถิ่นส่งร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติฯ ให้คณะกรรมการแปรญัตติพิจารณาโดยละเอียด และให้ที่ประชุมสภาท้องถิ่นนั้นกำหนดระยะเวลาเสนอคำแปรญัตติต่อคณะกรรมการแปรญัตติด้วย โดยให้กำหนดระยะเวลาเสนอคำแปรญัตติไว้ไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง ก่อนพิจารณาวันที่ ๒ ขึ้นแปรญัตติ และวันที่ ๓ ขึ้นพิจารณาเห็นชอบ การเสนอคำแปรญัตติให้เสนอคำแปรญัตติล่วงหน้าเป็นหนังสือ ภายในระยะเวลาที่สภาท้องถิ่นได้กำหนดไว้ ต่อประธานคณะกรรมการแปรญัตติ ในกรณีที่สมาชิกสภาท้องถิ่นเป็นผู้เสนอคำแปรญัตติต้องมีสมาชิกสภาท้องถิ่นเป็นผู้รับรองอย่างน้อยสองคน หรือถ้าประสงค์แปรญัตติเพิ่มโครงการหรืองบประมาณต้องได้รับคำรับรองจากผู้บริหาร กรณีผู้บริหารเสนอคำแปรญัตติไม่ต้องมีผู้รับรอง

กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล การแปรญัตติงบประมาณรายจ่ายของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการไม่ได้ แต่อาจแปรญัตติในทางลดหรือตัดทอนรายจ่าย ตามมาตรา ๘๗ วรรคแปด ของพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

(๓) คำเสนอแปรญัตติให้ใช้รูปแบบท้ายระเบียบนี้การแปรญัตติร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการดังนี้

(๓.๑) เมื่อมีการเลือกคณะกรรมการแปรญัตติแล้ว ให้เลขานุการสภาท้องถิ่นมีหน้าที่ต้องนัดคณะกรรมการแปรญัตติเพื่อเลือกประธานและเลขานุการคณะกรรมการแปรญัตติ (ตามระเบียบฯข้อ ๑๐๙)

(๓.๒) คณะกรรมการแปรญัตติรับคำเสนอแปรญัตติตามเงื่อนไขระยะเวลาที่สภาท้องถิ่นกำหนด หลังจากการรับหลักการร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

(๓.๓) เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาที่กำหนดประธานคณะกรรมการแปรญัตติ จะต้องแจ้งผู้เสนอคำแปรญัตติร่วมประชุม ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้แปรญัตติทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง ก่อนการประชุม (ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๑๕)

(๓.๔) สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หัวหน้าส่วนราชการประจำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้ได้รับอนุญาตจากประธานคณะกรรมการแปรรูปที่ดิน มีสิทธิเข้าฟังการประชุมของคณะกรรมการแปรรูปที่ดิน ส่วนกรณีประชุมลับ ผู้มีสิทธิเข้าฟังการประชุม ต้องเป็นผู้เกี่ยวข้องกับการประชุมและได้รับอนุญาตจากประธานคณะกรรมการแปรรูปที่ดินนั้น (ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๑๓)

(๓.๕) เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการแปรรูปที่ดิน ถ้าผู้เสนอคำแปรญัตติไม่มาประชุมชี้แจงตามที่นัดเป็นเวลายาวนาน ๓๐ นาที นับแต่เวลาที่คณะกรรมการเริ่มประชุมในวันนั้น ให้ถือว่าผู้นั้นถอนคำแปรญัตติ เว้นแต่ผู้แปรญัตติจะมีความจำเป็นไม่อาจมาชี้แจงได้และการประชุมวันนั้นยังไม่เสร็จสิ้น คณะกรรมการจะพิจารณารับคำแปรญัตตินั้นต่อไปได้

(๓.๖) คณะกรรมการแปรรูปที่ดินมีอำนาจในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณโดยละเอียด (ตามระเบียบฯ ข้อ ๔๙) และมีอำนาจแก้ไขร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ ดังนั้น กรณีไม่มีผู้เสนอแปรญัตติ คณะกรรมการแปรรูปที่ดินมีอำนาจพิจารณาได้เอง (ตามระเบียบฯ ข้อ ๕๑)

(๓.๗) ผู้บริหารท้องถิ่นมีสิทธิไปชี้แจงแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการแปรรูปที่ดินได้ตลอดระยะเวลาการพิจารณาญัตตินั้น ส่วนผู้เสนอคำแปรญัตตินั้นมีสิทธิชี้แจงได้เฉพาะที่ขอแปรญัตติไว้ (ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๑๔)

(๓.๘) ถ้าผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้เสนอญัตติหรือขอแปรญัตติ ผู้บริหารท้องถิ่น อาจมอบหมายเป็นหนังสือให้รองผู้บริหารท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น ที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้อภิปรายชี้แจงหรือแถลงแทนก็ได้ (ตามระเบียบฯ ข้อ ๕๖)

(๓.๙) การถอนคำแปรญัตติในชั้นคณะกรรมการแปรรูปที่ดินต้องได้รับความยินยอมจากที่ประชุมคณะกรรมการแปรรูปที่ดิน หรือ ญัตติหรือคำแปรญัตติใดที่ถึงวาระการพิจารณาของที่ประชุมแล้ว ถ้าผู้เสนอหรือผู้แปรญัตติไม่ขออภิปรายหรือไม่อยู่ในที่ประชุมสภาท้องถิ่นให้ถือว่าถอนญัตตินั้น (ตามระเบียบฯ ข้อ ๕๖)

(๓.๑๐) การแปรญัตติร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายกระทำเฉพาะขอลดรายจ่ายหรือการขอลดจำนวนเงินที่ขออนุมัติจ่าย และ ต้องมีสมาชิกสภาท้องถิ่น รับรอง ๒ คน (ตามระเบียบฯ ข้อ ๕๙)

(๓.๑๑) ห้ามมิให้เสนอแปรญัตติรายจ่ายขึ้นใหม่ หรือเพิ่มเติมรายจ่าย หรือเปลี่ยนแปลงความประสงค์ของจำนวนเงินที่ขอย่อย เว้นแต่ได้รับคำรับรองจากผู้บริหารท้องถิ่น หรือคำแปรญัตตินั้นเป็นของผู้บริหารท้องถิ่น (ตามระเบียบฯ ข้อ ๖๐)

(๓.๑๒) ห้ามมิให้แปรญัตติในรายการและจำนวนเงินซึ่งมีข้อผูกพันอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่ ดอกเบี้ยและเงินส่งใช้คืนเงินกู้ และรายจ่ายซึ่งเป็นจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามกฎหมาย (ตามระเบียบฯ ข้อ ๖๑) หากมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับการตีความรายจ่ายรายการใดเป็นข้อผูกพันหรือไม่ ให้ประธานสภาท้องถิ่นท้องถิ่นเป็นผู้ชี้ขาด

(๓.๑๓) การแปรญัตติต้องพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้เสนอแปรญัตติอาจเห็นชอบตามที่คณะกรรมการแปรรูปที่ดิน มีความเห็น ก็ได้หรือเอาความเห็น หรือมติคณะกรรมการแปรรูปที่ดินเป็นข้อยุติในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการฯ แต่หากไม่เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการแปรรูปที่ดินก็อาจสงวนคำแปรญัตติของตนนั้นไว้ หรือคณะกรรมการแปรรูปที่ดินมีความเห็นต่างจากคณะกรรมการแปรรูปที่ดินรายอื่น ก็อาจสงวนความเห็นของตนในฐานะกรรมการ เพื่อเสนอความเห็นต่อสภาท้องถิ่นพิจารณาชี้ขาด ในวาระที่ ๒

(๓.๑๔) เมื่อคณะกรรมการแปรรูปที่ดินพิจารณาแล้ว จะต้องเสนอร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัตินั้นตามร่างเดิมและตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งรายงานและบันทึกความเห็นยื่นต่อประธานสภา

ท้องถิ่น รายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุได้ว่าได้มีหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในตอนใดหรือข้อใดบ้าง การแปรญัตติและมติของคณะกรรมการแปรญัตติเกี่ยวกับการแปรญัตตินั้น เป็นประการใด การสงวนความเห็นของกรรมการแปรญัตติ ตลอดจนการสงวนคำแปรญัตติ (ตามระเบียบฯ ข้อ ๕๐)

(๓.๑๕) ให้ประธานสภาท้องถิ่นส่งรายงานนั้นแก่สมาชิกสภาท้องถิ่นไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมงก่อนวันประชุมพิจารณา (วาระที่ ๒ ขึ้นแปรญัตติ และวาระที่ ๓ ขึ้นให้ความเห็นชอบตราเป็นข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ เว้นแต่กรณีต้องพิจารณาเป็นการด่วน)

(๔) กรณีที่สภาท้องถิ่นมีมติเห็นชอบให้ตราเป็นข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ ให้ประธานสภาท้องถิ่นส่งร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ นั้น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาสำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือเทศบาล และส่งนายอำเภอพิจารณาสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล โดยให้ส่งร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่สภาท้องถิ่นมีมติเห็นชอบ

(๕) ในกรณีองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้รับร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ให้พิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน หากพ้นกำหนด ให้ถือว่าสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นชอบกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณดังกล่าวแล้ว ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเสนอนายอำเภอพิจารณา (ตามมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๖๒)

กรณีสภาท้องถิ่นมีมติไม่รับหลักการร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณ

หากสภาท้องถิ่นมีมติไม่รับหลักการร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณ หมายความว่าด้วยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้บัญญัติแนวทางการดำเนินการไว้ ดังนี้

- กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล ตามความในมาตรา ๘๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๖๒

- กรณีเทศบาล ตามความในมาตรา ๖๒ ตรี แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ.๒๕๖๒

- กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามความในมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๖๒

โดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งสามรูปแบบ นั้น หากสภาท้องถิ่นมีมติไม่รับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๔ ซึ่งได้กำหนดขั้นตอนและแนวทางการปฏิบัติเพื่อใช้ประกอบการประชุมสภาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

(๑) ให้ประธานสภาท้องถิ่นนำปรึกษาเพื่อเลือกสมาชิกท้องถิ่นเป็นกรรมการในคณะกรรมการหาข้อยุติความขัดแย้ง ตามจำนวนที่กฎหมายว่าด้วยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

(๒) การเลือกคณะกรรมการหาข้อยุติความขัดแย้ง ฝ่ายสภาท้องถิ่น ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๐๗ ภายใต้ข้อบังคับ ข้อ ๑๐๓ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๔ ให้ใช้วิธีเลือกประธานสภาท้องถิ่น ตามระเบียบ ฯ ข้อ ๑๒ มาดำเนินการโดยอนุโลม โดยเลือกทีละคนจนกว่าจะครบตามจำนวนที่กฎหมายว่าด้วยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

* กรณีเทศบาล สภาเทศบาลเลือกสมาชิกสภาเทศบาล จำนวน ๗ คน

* กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัด สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลือกสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๗ คน และ

* กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๓ คน

(๓) สภาท้องถิ่นแจ้งมติไม่รับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายและรายชื่อกิจกรรมการหาข้อยุติความขัดแย้ง ฝ่ายสภาท้องถิ่น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบภายใน ๓ วัน สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัด/เทศบาล ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลรายงานให้นายอำเภอทราบ ภายใน ๓ วัน เช่นเดียวกัน นับแต่วันที่สภาท้องถิ่นไม่รับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

(๔) ให้ประธานสภาท้องถิ่นทำหน้าที่สื่อแจ้งมติสภาท้องถิ่นที่ไม่รับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้นายกองการปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ ในวันถัดจากที่สภาท้องถิ่นมีมติไม่รับหลักการ (ตามระเบียบฯ ข้อ ๔๘) และให้ผู้บริหารท้องถิ่นดำเนินการเสนอรายชื่อบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น ภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่สภาท้องถิ่น มีมติไม่รับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย เพื่อแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการหาข้อยุติความขัดแย้ง (สอดคล้องกับระเบียบฯข้อ ๔๘) ดังนี้

* กรณีเทศบาลและองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอรายชื่อบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น จำนวน ๗ คน เป็นคณะกรรมการหาข้อยุติความขัดแย้งต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

* กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอรายชื่อบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น จำนวน ๓ คน เป็นคณะกรรมการหาข้อยุติความขัดแย้ง เสนอต่อนายอำเภอ

(๕) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้แต่งตั้งสำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเทศบาล และนายอำเภอสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล แต่งตั้งคณะกรรมการหาข้อยุติความขัดแย้งที่ได้รับการเลือกจากสภาท้องถิ่น และบุคคลซึ่งนายกองการปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอ (บุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น) จำนวนรวม ๑๔ คน สำหรับเทศบาล/องค์การบริหารส่วนจังหวัด และ จำนวน ๖ คน สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล (โดยดำเนินการภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่สภาท้องถิ่นไม่รับหลักการ)

(๖) ให้บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งตามข้อ ๕ ร่วมปรึกษาและเสนอบุคคลซึ่งมิใช่ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น ที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น และมีได้เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นจำนวนหนึ่งคน ทำหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการหาข้อยุติความขัดแย้ง ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่คณะกรรมการหาข้อยุติความขัดแย้ง ครบ ๑๔ คน สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือเทศบาล และ ครบ ๖ คน สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล และเสนอชื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณีแต่งตั้งต่อไป

(๗) คณะกรรมการหาข้อยุติความขัดแย้ง มีหน้าที่ดำเนินการ ดังนี้

(๗.๑) ให้คณะกรรมการหาข้อยุติความขัดแย้งพิจารณาร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่แต่งตั้งประธานกรรมการในคราวแรกแล้วรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัด/เทศบาล หรือนายอำเภอสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล

(๗.๒) ในกรณีไม่สามารถพิจารณาร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน ให้ประธานกรรมการรวบรวมผลการพิจารณาแล้ววินิจฉัยชี้ขาดโดยเร็ว แล้วรายงานต่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัด/เทศบาล หรือนายอำเภอสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล

(๘) เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอแล้วแต่กรณีส่งร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการหรือประธานกรรมการหาข้อยุติความขัดแย้งให้นายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเร็ว และให้นายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอร่างดังกล่าวให้สภาท้องถิ่นพิจารณาภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายจากผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัด/เทศบาล หรือนายอำเภอสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล หากนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่เสนอร่างดังกล่าวให้สภาท้องถิ่นพิจารณา ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัด/เทศบาล กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลให้นายอำเภอรายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อสั่งให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นตำแหน่ง

(๙) เมื่อสภาท้องถิ่นได้รับร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายแล้ว ให้พิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายจากนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยนำเข้าพิจารณาวาระที่ ๒ ชั้นแปรญัตติ และวาระที่ ๓ ชั้นเห็นชอบให้ตราเป็นข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติตามลำดับ หากสภาท้องถิ่นมีมติไม่เห็นชอบให้ตราเป็นข้อบัญญัติ/(เทศบัญญัติ) งบประมาณรายจ่ายให้ร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัตินั้นตกไป และให้ใช้ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายปีที่ผ่านมาไปพลางก่อน ในกรณีนี้ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ให้มีคำสั่งยุบสภาท้องถิ่น สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัด/เทศบาล ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลให้นายอำเภอรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัด มีคำสั่งยุบสภาท้องถิ่น หากสภาท้องถิ่นเห็นชอบร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณให้ประธานสภาท้องถิ่นส่งร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาสำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาล ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลให้ส่งนายอำเภอพิจารณา (ดำเนินการโดยเร็ว)

